



БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

АУДИТЫН СЭДЭВ: УЛС, ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН 2023 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН

АУДИТ ХИЙСЭН ҮНДЭСЛЭЛ, БҮРЭН ЭРХ: Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын Их Хурлын Төсвийн байнгын хорооны 2023 оны 8 дугаар тогтоол, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2023 оны “Аудитын жилийн төлөвлөгөө батлах тухай” А/162 дугаар тушаалаар баталсан Үндэсний аудитын газраас гүйцэтгэх аудитын сэдвийг үндэслэн хийв.

АУДИТЫН ГОЛ ДҮГНЭЛТ: УЛС, ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮР ДҮНД ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ЯВУУЛАХ ОРЧИН НӨХЦӨЛ САЙЖИРЧ БАЙГАА БОЛОВЧ ТӨЛӨВЛӨЛТ ХУУЛЬД ЗААСАН ШААРДЛАГЫГ БҮРЭН ХАНГАХГҮЙ БАЙХ, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТЭД ТАВИХ ХЯНАЛТ СУЛААС ХӨРӨНГИЙН ҮР АШИГ БУУРЧ, ТӨСВИЙН ЗАРДАЛ НЭМЭГДЭЖ БАЙНА.

ТАЙЛАНГ ХҮРГҮҮЛСЭН ЭТГЭЭД: Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын дарга, Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийг мэдээ мэдээллээр хангах Баянхонгор аймгийн орон тооны байнгын ажлын хэсэг, Баянхонгор аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар, Баянхонгор аймгийн Орон нутгийн өмчийн газар

НЭМЭЛТ МЭДЭЭЛЭЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ЭХ СУРВАЛЖ: Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар, холбоо барих утас 70442584

Дараах QR кодыг уншуулж дэлгэрэнгүй тайлантай танилцах боломжтой.



Баянхонгор хот/

2024.06.20

АУДИТЫН ТАЛААРХ ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ:**Аудитын харилцан хамаарал**Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар:

Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийн хоёрдугаар хавсралтаар Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Баянхонгор аймагт хэрэгжихээр өмнөх оноос шилжин хэрэгжиж буй 184,673.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 62,652.5 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 37 төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр баталсан ба тайлант онд шинээр хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээ батлаагүй байна.

Дээрх 37 төсөл арга хэмжээнээс 131,153.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 45,192.7 сая төгрөгийн 22 төсөл арга хэмжээг Баянхонгор аймгийн Засаг даргад эрх шилжүүлэн хэрэгжүүлсэн байна.

Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар:

Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны их засварын жагсаалтыг батлахдаа өмнөх оноос шилжин хэрэгжиж байгаа 1,960.5 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 1,085.0 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 8 ТАХ, тайлант онд шинээр эхлэх 583.1 сая төгрөгийн өртөг бүхий 438.2 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 9 ТАХ хэмжээг хэрэгжүүлэхээр баталсан байна.

Замын сангийн хөрөнгөөр 2023 онд 501.2 сая төгрөгийн 105.0 сая төгрөгийн 1 төсөл арга хэмжээг өмнөх оноос шилжин, 1,442.0 сая төгрөгийн өртөг бүхий 22 төсөл арга хэмжээг тайлант онд бүрэн санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

Баянхонгор аймгийн 2023 оны хөгжлийн төлөвлөгөө хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардлаар 274.9 сая төгрөгийн 2 төсөл, арга хэмжээг тодотгон баталжээ.

Аудитын хураангуй тайлангийн зорилго, зорилтууд, хамарсан хүрээ:

АДБОУБ-ын Зарчим 20 “Ил тод, хариуцлагатай байдлын зарчим”, Төрийн аудитын тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.2 дахь заалтын дагуу хэрэглэгчдэд богино хугацаанд аудитын тайлантай танилцах боломжийг олгох, аудитын үр нөлөө, үр дүнг нээлттэй, ил тод мэдээлэх зорилготой.

Дээрх асуудлыг тодорхойлохын тулд гүйцэтгэлийн аудит хийж, дүгнэлт, зөвлөмж гарган, холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд танилцуулж, олон нийтэд мэдээлэхэд аудитын зорилт чиглэв.

Аудитын гол асуудал

Улс, орон нутгийн төсвийн 2023 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт, үр дүнтэй байна уу?

Аудитын гол асуудлыг аудитын баг дараах дэд зорилтын хүрээнд шалгав. Үүнд:

1. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний холбогдох тооцоолол, баримт бичгийг үндэслэлтэй боловсруулж, санхүүжүүлсэн эсэх;
2. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг хугацаанд нь гүйцэтгүүлж, хүлээн авсан эсэх;
3. Хэрэгжсэн төсөл, арга хэмжээ нь төлөвлөсөн үр дүнд хүрсэн эсэх;

Аудитын хязгаарлалт

Аудитад Монгол Улсын 2023 онд төсвийн тухай хуулиар батлагдаж аймгийн ТЕЗ-чид эрх шилжиж ирсэн болон аймгийн ИТХ-аар баталсан хөрөнгө оруулалтын ТАХ-нээс бусад эх үүсвэрээр хийгдсэн төсөл, арга хэмжээг хамруулаагүй болно.

Аудитын тайлагналын хэлбэр, зарчим, аудитад хамрагдсан байгууллага

Аудитын хураангуй тайланг Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2022 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн “Заавар батлах тухай” А/100 дугаар тушаалаар баталсан төрийн аудитын байгууллагаас төрийн санхүү, төсвийн хяналтын чиг үүргийн дагуу гүйцэтгэсэн “Харилцагч талуудад зориулсан аудитын хураангуй тайлан бэлтгэх заавар”-ын дагуу аудитын хураангуй тайлан бэлтгэх зарчмыг баримтлан бэлтгэв.

Гүйцэтгэлийн аудитад аймгийн Засаг дарга, түүний харьяа байгууллага, төсөл, арга хэмжээг гүйцэтгэгч аж ахуй нэгж, байгууллагын холбогдох үйл ажиллагааг хамруулан төлөвлөлт, судалгаа, шинжилгээний баримт материал, ажлын тайлан, төсөл, арга хэмжээний ТЭЗҮ, зураг төсөл, магадлалын дүгнэлт, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, гүйцэтгэгчтэй байгуулсан гэрээ, олгосон санхүүжилт, ажлын гүйцэтгэл болон гэрээний хэрэгжилтэд төрийн захиргааны байгууллага, аймгийн Засаг дарга, түүний харьяа байгууллагаас хяналт хийсэн ажлын тайланг хамруулав.

АУДИТЫН ГОЛ ҮР ДҮН:

БҮЛЭГ А. ОРОН НУТГААС САНАЛ ӨГӨӨГҮЙ, ТЭЗҮ ХИЙГЭЭГҮЙ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНД ТӨСӨВ БАТАЛЖ САНХҮҮЖҮҮЛСЭН НЬ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭД ХҮНДРЭЛ УЧРУУЛСАН, ЗАМЫН САНГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЖАГСААЛТАД БАГТСАН 5 ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТЭЗҮ ХИЙГЭЭГҮЙГЭЭС САНХҮҮЖҮҮЛЭЭГҮЙ БАЙНА.

А.1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын эрх шилжсэн ТАХ-ээс Төсвийн тухай хуулийг зөрчин орон нутгаас санал өгөөгүй 1, ТЭЗҮ хийгээгүй, магадлалаар баталгаажаагүй 3 төсөл арга хэмжээг баталсан байна.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийж буй төсөл, арга хэмжээний архитектур төлөвлөлтийн даалгаврыг аймгийн ерөнхий архитектор гарган баталгаажуулсны үндсэн дээр техникийн нөхцөл олгох, зургийн даалгавар боловсруулах үйл явц хийгдэж байгаа нь Засгийн газрын 2019 оны 108 дугаар тогтоолоор баталсан “Барилга, байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах магадлал хийх нийтлэг дүрмийн 3.3¹-т заасан шаардлагад нийцэж байгаа боловч зарим төсөл арга хэмжээний хувьд төсөв баталсны дараа архитектор төлөвлөлтийн даалгаврыг боловсруулж байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 29.4-т заасан 29.4² заасан заалттай нийцэхгүй байна.

Мөн хөрөнгө оруулалтаар хийх төсөл, арга хэмжээний зураг төсвийг боловсруулаагүй, урьдчилан тоо хэмжээг тооцолгүйгээр хөрөнгө оруулалтын жагсаалтад оруулж баталснаас шалтгаалан төсөв нэмэгдэх гол шалтгаан болж байна.

Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийх арга хэмжээний саналыг сумд болон төсөвт байгууллага, ИТХ-ын ажлын албанаас намын бүлгүүдийн саналыг аймгийн ЗДТГ-ын ХБТХО-ын хэлтэс хүлээн авч эрэмбэлэн төлөвлөгөөнд тусган ажилласан байна.

Замын сангийн хөрөнгөөр хийхээр баталсан төсөл, арга хэмжээнээс 5 сумын зам засварын ажил нь төлөвлөлтийн шаардлага хангаагүйгээс хэрэгжих боломжгүй нөхцөл байдал үүссэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

➢ *Хөдөө аж ахуйн Кластер төслийн газар тариалан, малын тэжээлийн дэд төсөл /Баянхонгор/ арга хэмжээ нь 2022 оны улсын төсөвт 2021 оны 11-р сард баталсан байхад 2022 оны 3 дугаар сард архитектур төлөвлөлтийн даалгаврыг хийсэн нь төлөвлөлтийн дараалал алдагдсан байна.*

¹ Энэ дүрмийн 3.2-т заасан шийдвэрийг гаргахад аймаг, нийслэлийн барилга, хот байгуулалт, газрын харилцааны асуудал хариуцсан нэгж нь дараах асуудлыг тусгасан архитектур төлөвлөлтийн даалгаврыг боловсруулна:

² 29.4.Хөрөнгө оруулалтын төсөвт техник, эдийн засгийн үндэслэл хийгдсэн, зураг төсвөө батлуулсан, хуульд заасан бусад зөвшөөрөл олгогдсон төсөл, арга хэмжээг тусгана.

- "Сумын төвийн шинэчлэл" хөтөлбөр /Баянхонгор, Галуут сум/-ийн төсөл, арга хэмжээг зураг төсөв хийгдээгүй байхад анх 5,000.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй батлагдаж байсан бол зураг төсөв хийж, төсөвт магадлал хийлгэснээс шалтгаалан 2023 онд төсөвт өртөг 4,960.8 сая төгрөгөөр нэмэгдэж 9,960.8 сая төгрөг болж нэмэгдсэн
- Сумын төвийн шинэчлэл /Баянхонгор, Баацагаан сум/ төсөл, арга хэмжээг зураг төсөвгүй байхад МУ-ын 2021 оны төсвийн тухай хуульд төсөвт оруулан анх 5,000.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 2022 оны хөрөнгө оруулалтын жагсаалтад баталсан бөгөөд 2023 онд ажлын зураг төсвийг магадлалаар оруулснаар инженерийн шугам сүлжээний ажил 7,762.4 сая, авто замын ажил 4,153.5 сая төгрөг болж нийт 11,915.9 сая төгрөг болж нэмэгдсэн.
- Баян-Өндөр, Баянцагаан, Шинэжинст, Баянлиг, Баянговь сумдын зам засварт тус бүр 20.0 сая нийт 100.0 сая төгрөгийн 5 төсөл арга хэмжээ нь ТЭЗҮ хийгдээгүй байхад замын сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэхээр аймгийн ИТХ-ын 2022.12.02 өдрийн 12/55 тоот тогтоолоор баталсан нь Төсвийн тухай хуулийн 29.4³ дэх заалтыг зөрчсөн байна.



Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зураг төсөв магадлалаар баталгаажуулаагүй байхад худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулж гэрээ байгуулдаг байдлыг таслан зогсоох, мөн хөрөнгө оруулалтын жагсаалтад ТЭЗҮ хийсэн төсөл арга хэмжээг тусгаж батлуулж байхыг аймгийн Засаг даргад зөвлөмжөөр хүргүүлэв.

Ингэний сүүний үйлдвэрийн барилга нь үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж суурилуулах явцад барилгад өргөтгөл хийх шаардлага үүсэж зохиогчийн зөвшөөрлөөр өргөтгөл нэмж барьсан ч тухайн өргөтгөлийн барилга нь гүйцэтгэгч өөрийн хөрөнгөөр хийсэн гэх боловч төр хувийн хэвшлийн хооронд байгуулсан гэрээ, баримт бичиг байхгүй, төсөв магадлалаар орж байгаа талаар тайлбар өгсөн боловч ямар нэгэн нотлох баримт байхгүй тул дээрх хөрөнгө оруулалтын нэмэгдсэн өртгийг мэргэжлийн байгууллагаар хянан баталгаажуулж, хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлүүлэх зөвлөмжийг аймгийн ЗДТГ-ын ХБТХО-ын хэлтэст хүргүүлэв.



А.2. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний санхүүжих дүнг жигд бус хуваарилсан нь 3 төсөл арга хэмжээний ажлын чанар болон үр дүнд нөлөөлж болзошгүй эрсдэл үүсгэж байна.

Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэхээр баталсан 22 төсөл арга хэмжээнээс 79,896.0 сая төгрөгийн өртөгтэй 29,510.6 мянган төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 19 төсөл арга хэмжээг хэрэгжих бололцоотой буюу 2-3 жилд багтаан санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Харин Төсвийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.3.5⁴-д шинээр эхлэх барилга, байгууламж, хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг гурван жилд багтаан санхүүжүүлэхээр заасан байхад баталсан санхүүжилтийн 2 жилийн нийлбэр тухай төсөвт өртгийн 50 хувьд ч хүрээгүй 3 ажлыг баталсан байна.



Санхүүжих дүнг олон жилд хувааж олгох нь төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэл удааширч чанаргүй болох, төсөв нэмэгдэх, төлөвлөсөн ажил орхигдох үр дагавартай тул хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг дунд хугацаанд жигд хуваарилах бодлого барьж ажиллах зөвлөмжийг холбогдох эрх бүхий байгууллага албан тушаалтанд уламжлах талаар ҮАГ-ын ГНАГ-т санал хүргүүлэв.

³ Хөрөнгө оруулалтын төсөвт техник, эдийн засгийн үндэслэл хийгдсэн, зураг төсвөө батлуулсан, хуульд заасан бусад зөвшөөрөл олгогдсон төсөл, арга хэмжээг тусгана.

⁴ шинээр эхлэх барилга, байгууламж, хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг гурван жилд багтаан санхүүжүүлж, дуусгах

Замын сангийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэхээр баталсан 5 ажлын төсөвт өртөг үндэслэлгүй, нийт ТАХ-ны санхүүжих дүнгийн 94.0 хувийг тайлант онд санхүүжүүлэхээр тусгасан нь бүрэн хэрэгжих бололцоотой байна. Өмнөх оноос шилжүүлэн хэрэгжүүлж буй 9 төсөл, арга хэмжээг бүрэн тусгаж баталсан байна.

Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр барилга байгууламжийн их засварын ажлаас өмнөх оноос шилжиж ирсэн 1,960.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 8 төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлж дуусгахаар 1,085.0 сая төгрөгийн санхүүжилтийг баталсан байна.

Харин орон нутгийн төсвөөр 2023 онд шинээр хэрэгжүүлэхээр баталсан нийт 10 төсөл, арга хэмжээнээс 3 төсөл арга хэмжээ нь дараа онд шилжихээр баталсан бөгөөд 2023 онд тус арга хэмжээнүүд нь 47.3-78.1 хувиар санхүүжихээр баталсан нь дараа оны төсөвт ачаалал үүсгэхээргүй байна.

А.3. Төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэлд үндэслэн санхүүжилтийг цаг хугацаанд нь бүрэн олгосон байна.

Баянхонгор аймгийн Засаг даргад эрх шилжсэн 22 төсөл, арга хэмжээний нийт 34 багц ажилд 42,305.8 сая төгрөгийн санхүүжилтийг 2023 онд аймгийн Төрийн сангийн дансаар дамжуулан олгосон байна.

Баянхонгор аймагт эрх шилжиж ирсэн хөрөнгө оруулалтын нийт санхүүжих дүн 45,192.7 сая төгрөгөөс аймгийн ЗДТГ-ын СТСХ-ийн дансаар нийт 41,236.2 сая төгрөгийн эрх нээлгэж төсөл арга хэмжээг санхүүжүүлсэн ба 3,956.5 сая төгрөгийн санхүүжих боломжийг алдсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүжилт бүрэн аваагүй гүйцэтгэгчид

№	Үзүүлэлт	2023 он	
		Санхүүжих дүн	Санхүүжсэн дүн
1	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Баянхонгор, Баянцагаан сум/	1,069.6	0
2	Баянхонгор сумын 3 дугаар баг, Дуурсах 2 дугаар цэцэрлэгийн барилга буулгаж шинээр барих	1,661.0	1,129.6
3	Аймгийн шинэ суурьшлын бүсийн хатуу хучилттай авто зам, 10 км	4,195.2	2,814.5
4	Аймгийн шинэ суурьшлын бүсийн инженерийн шугам сүлжээ /Баянхонгор сум/	5,481.3	5,442.0
5	Сумын Төвийн шинэчлэл /Баянхонгор, Баацагаан сум/	2,995.0	2,211.2
6	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Баянхонгор, Хүрээмарал сум/	295.6	149.2
ДҮН		15,697.7	11,746.5

Эх сурвалж: Санхүүжилт олгосон гүйцэтгэлийн баримт бичгээс



Цаашид улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар баталсан хөрөнгийг бүрэн ашиглахад анхаарч тайлант онд төлөвлөсөн ажлыг бүрэн хийлгэх, хугацааг баримтлахад хяналтаа сайжруулах арга хэмжээ авч ажиллахыг аймгийн Засаг даргад зөвлөмжөөр хүргүүлэв.

Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар барилга, байгууламжийн их засварын ажлаар хийж гүйцэтгэсэн нийт 2,543.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 17 төсөл арга хэмжээнд 1,523.2 сая төгрөгийн санхүүжилт олгохоор баталж гүйцэтгэлээр 1,522.6 сая төгрөгийг олгожээ.

Автозамын сангийн хөрөнгөөр 2023 онд санхүүжүүлэхээр 1,543.9 сая төгрөгийг баталсан ба нийт 1,375.7 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Дээрх 23 төсөл арга хэмжээнээс нийт 75.0 сая төгрөгийн 4 төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлээгүйгээс санхүүжилт олгоогүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

➤ Баян-Өндөр, Баянцагаан сумын зам засварын ажлын 20,0 сая төгрөгийн ажил эхлээгүй байхад санхүүжилтийн 40,0 сая төгрөгийн барьцаа дансанд байршуулсан байгаа тул тус хөрөнгийг замын сангийн дансанд буцаан төвлөрүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

А.4. Төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахдаа тендерийн бичиг баримтад заасан ерөнхий шаардлагыг хангасан гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулсан байна.

Баянхонгор аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд нээлттэй тендер шалгаруулалтын журмаар 6, харьцуулалтын аргаар 7 тендрийг 2023 оны 01 дүгээр сарын 09-ний өдрөөс 2023 оны 04 дүгээр сарын 10-ны өдрийн хооронд зохион байгуулахаар төлөвлөсөн байна.

ТЕНДЕР ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГАА



Тайлант онд орон нутгийн төсвөөс 1,796.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 1,698.0 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 13 худалдан авах ажиллагаа зарлаж 1,759.5 сая төгрөгийн төсөл, арга хэмжээг гүйцэтгэх гэрээ байгуулсан байна.

БҮЛЭГ Б. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР ХИЙСЭН 22 ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНЭЭС 3 НЬ ГЭРЭЭНД ЗААСАН ХУГАЦААГ БАРИМТЛААГҮЙ БАЙНА.

Б.1. Хөдөө аж ахуй Кластер төслийн газар тариалан, малын тэжээлийн дэд төслийн 4 багцын ажлыг хэрэгжүүлэхдээ сонгосон байршлын геологийн дүгнэлтийг харгалзаагүйгээс барьсан объектууд эвдэрсэн байна.

Хөдөө аж ахуй Кластер төслийн газар тариалан, малын тэжээлийн дэд төслийн 4 багцын ажлыг хэрэгжүүлэхдээ сонгосон байршлын геологийн дүгнэлтийг харгалзаагүйгээс барьсан объектууд эвдэрсэн байна.

Анхаарал хандуулах асуудал:

➤ Хөдөө аж ахуйн Кластер төслийн газар тариалан, малын тэжээлийн дэд төсөл /Баянхонгор/ болон Сумын төвийн шинэчлэл /Баянхонгор, Баацагаан сум/, Гэр хорооллын цэвэр, бохир усны шугам сүлжээ /Баянхонгор, Баянхонгор сум/ арга хэмжээнүүдэд хөндлөнгийн шинжээч ажиллуулах шаардлагатай.



Баянхонгор аймагт хэрэгжсэн эрх шилжсэн 3 ТАХ, эрх шилжээгүй 1 ТАХ Монгол улсын 2021 оны Төсвийн тухай хуульд санхүүжих дүн бүрэн баталж дууссан боловч одоогийн байдлаар бүрэн хэрэгжээгүй барилга угсралтын ажил өнөөг хүртэл дуусаагүй байна. Үүнд:



Эрх шилжсэн

- ❖ Сургуулийн барилга, 320 суудал /Баянхонгор, Баянцагаан сум/- “Навтгар хайрхан” ХХК
- ❖ Сургуулийн барилга, 160 суудал /Баянхонгор, Заг сум/ “Энх баялаг констракшн” ХХК
- ❖ Дотуур байрын барилга, 75 ор /Баянхонгор, Баянбулаг сум/ - “Стандарт тоосго” ХХК

Эрх шилжээгүй

- ❖ Дотуур байрын барилга, 150 ор /Баянхонгор, Богд сум/-“Хорол багана констракшн” ХХК

Барилга байгууламжийн их засварын ажлын төлөвлөгөөнд нийт 2,543.7 сая төгрөгийн 18 төсөл, арга хэмжээг төлөвлөж хэрэгжүүлснээс 2,355.7 сая төгрөгийн 16 төсөл, арга хэмжээг бүрэн дуусгаж хүлээлгэн өгсөн байна.

Харин Баянбулаг сумын төвийн халуун усны барилгыг төвлөрсөн дулааны шугамд холбох ажилд 40.0 сая, Жаргалант сумын орон сууцуудын дунд нийтийн эдэлбэр талбайд хүүхдийн тоглоомын талбай байгуулах 148.0 сая төгрөгийн ажлыг бүрэн гүйцэтгэж дуусаагүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

➢ *Баян-Овоо сумын дотуур байрны их засварыг 249.9 сая төгрөгөөр “Есөн од констракшн” ХХК хийж хүлээлгэн өгсөн боловч дотор ханын засал зарим хэсгээрээ ховхорсон, шатны будаг, паркетан шалыг чанаргүй хийсэн, засварын ажлыг бүхэлдээ чанар муутай хийсэн байна.*

Замын сангийн хөрөнгөөр хийсэн 16 төсөл, арга хэмжээг төлөвлөсөн байршилд бүрэн хийж хэрэгжүүлсний дотор эвдэрсэн талбайд замын нөхөөс хийх ажил нь 1,505.5 м2 талбайд нөхөөс хийж гүйцэтгэл гаргасан байна.

Замын нөхөөс хийх зардалд орон нутгийн төсвөөс жил бүр төсөв баталж байгаа ч аудитын явцад шалгахад замын эвдрэл гэмтэл их байгаа нь хөрөнгийн үр ашиг бүрэн гараагүй, төсөв үргүй зарцуулагдсан байх эрсдэлтэй байна. Гэвч дээрх замын эвдрэл гэмтэл нь өмнө нь засварлагдсан эсэх эсвэл шинээр үүссэнийг нотлох боломжгүй байна.



Иймд төсвийн хөрөнгөөр хийж буй замын нөхөөсөнд тэмдэг тэмдэглэгээ хийж эвдрэл гарсан тохиолдолд гүйцэтгэгчээр засварлуулж байх албан шаардлагыг аймгийн ЗДТГ-ын ХБТХО-ын хэлтэст, Баян-Овоо сумын дотуур байрны их засварыг “Есөн од констракшн” ХХК-иар дахин засварлуулан гүйцэтгүүлэх албан шаардлагыг аймгийн ГХБХБГ-т хүргүүлэв.

Б.2. Төсөл арга, хэмжээнд хууль тогтоомжийн дагуу хяналтыг хэрэгжүүлж байгаа хэдий ч захиалагчийн хяналтаар өгсөн даалгавар, зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй гүйцэтгэгч нартай хариуцлагыг цаг тухайд нь тооцохгүй байгаагаас зөрчил, дутагдал арилахгүй байна.

Аймгийн ГХБХБГ нь 2023 онд УТХО-аар барилга угсралтын болон байгууламжийн 6 ажилд 35 удаа, хөдөө сумдын 19 ажилд 43 удаа захиалагчийн хяналтыг хэрэгжүүлсэн байна. Хяналтаар илэрч буй зөрчил дутагдлыг арилгах 159 үүрэг даалгавар, зөвлөмж, зөвлөгөө өгч өгсөн үүрэг даалгаврын биелэлтийг гаргуулан холбогдох тайлан судалгааг Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн газар болон Барилгын хөгжлийн төвд хүргүүлж ажилласан байна. Мөн орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдсэн их засварын ажлуудад хяналт хийсэн байна.

УТХО-ын 2023 онд санхүүжүүлсэн төсөл арга хэмжээнээс 30,801.5 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 6,145.9 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 8 барилга ашиглалтад хүлээн авах улсын комисс ажиллаж барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах 7 дүгнэлт гарч, Баацагаан сумын ЗДТГ-ын барилгад 2024 оны 02 дугаар сарын 19-ний өдөр улсын комисс ажилласан боловч комиссын акт эцэслэн гараагүй байна.

Хяналтаар ажлын зураг төсөвт заасан шаардлага, норм дүрмийн дагуу их засварын ажлын явцыг шалган илэрч буй зөрчил дутагдлыг арилгах үүрэг даалгавар, зөвлөмж, зөвлөгөө өгч өгсөн үүрэг даалгаврын биелэлтийн тайланг гаргуулан авч ажилласан боловч хяналтыг хангалтгүй хэрэгжүүлснээс зөрчил дутагдал, илэрч байна.

Аудитын илрүүлэлт:

➤ Хяналтаар өгсөн даалгавар, зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй гүйцэтгэгч нартай хариуцлагыг цаг тухайд нь тооцохгүй байгаагаас Баян-Овоо сумын дотуур байрны их засварын ажил хангалтгүй, чанар муутай хийгдсэнээс тус байранд амьдарч байгаа сурагчид ая тухгүй орчинд амьдрахаас гадна төсвийн хөрөнгийн үр ашиггүй зарцуулагдах эрсдэлтэй байна.



Иймд хууль тогтоомж, заавар журмын дагуу бүх шатны хяналтыг чанартай хэрэгжүүлж, гүйцэтгэгч нарт тухай бүрд хариуцлага тооцож ажиллах зөвлөмжийг аймгийн ГХБХБГ-т хүргүүлэв.

Б.3. Улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийж хэрэгжүүлэн ашиглалтад оруулсан зарим барилгыг нягтлан бодох бүртгэлд бүрэн тусгаагүй байна.

Баянхонгор аймгийн хэмжээнд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 онд 30,801.5 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 18,993.5 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 8 барилга ашиглалтад орсон байна.

Хүснэгт 2. Ашиглалтад орсон барилга, байгууламж

№	Орлого авч бүртгэсэн байдал	Барилга, байгууламж	
		тоо	Мөнгөн дүн
1	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын шийдвэр	1	1,926.0
2	Аймгийн ИТХ-ын даргын захирамж	3	8,575.2
3	Санхүүгийн тайлангийн аудитаар албан шаардлага хүргүүлсэн	1	11,944.4
4	Аймгийн ОНӨГ бүртгэх санал хүргүүлсэн	1	1,463.7
5	Шийдвэргүй	2	7,028.6
	ДҮН	8	18,993.5

Эх сурвалж: Гүйцэтгэлийн баримт бичгээс

УТХО-аар Баянхонгор аймагт хэрэгжсэн 4 төсөл, арга хэмжээний 1,174 ширхэг 2,630.8 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг бүртгэлд тусгасан байна.

Аудитаар УТХО-аар хийгдэж ашиглалтад орсон 7,028.6 сая төгрөгийн 2 барилгыг нягтлан бодох бүртгэлд бүртгээгүй, тоног төхөөрөмжийг дутуу өгсөн, хүлээн авсан мотоциклийн тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээг эзэмшлээр бүртгээгүй зөрчил илэрлээ.

Аудитын илрүүлэлт:

➤ Баацагаан сумын ЗДТГ-ын 1,560.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй барилгыг 2023 онд ашиглалтад хүлээн авсан, Баянхонгор сумын Номгон сургуулийн 440 суудалтай 5,467.9 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй сургуулийн барилгыг 2022 онд ашиглалтад орсон байхад тус тус данс бүртгэлд тусгаагүй байна

➤ Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг сайжруулах тоног төхөөрөмж нийлүүлэх ажлын хүрээнд 2023 онд нийлүүлэгдсэн 20.0 сая төгрөгийн 7 ширхэг, Багийн Засаг дарга нарыг чадавхжуулах тоног төхөөрөмж нийлүүлэх ажлын хүрээнд 2023 онд нийлүүлэгдсэн 114.7 сая төгрөгийн 40 ширхэг мотоциклийн тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээг эзэмшилд бүртгээгүй байна.



Хөрөнгийн эзэмшигчийг тогтоож, данс бүртгэлд тусгах албан шаардлагыг аймгийн Орон нутгийн өмчийн газарт, тээврийн хэрэгслийг эзэмшилд бүртгэх албан шаардлагыг холбогдох байгууллагуудад хүргүүлэв.

Аудитын илрүүлэлт:

- Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг сайжруулах тоног төхөөрөмж нийлүүлэх ажлын хүрээнд 16 ширхэг мотоцикл нийлүүлэхээс 2.9 сая төгрөгийн 1 ширхэг мотоциклийг нийлүүлээгүй зөрчилд төлбөрийн акт тогтоов.
- Өлзийт суманд хуваарилсан Ухаалаг самбар ирэхдээ техникийн гэмтэлтэй ажилладаггүй ирснийг нийлүүлэгч компанид 2023.07 сард буцаан хүргүүлсэн боловч 2024.03.29-ны байдлаар шинээр сольж өгөөгүй байгаа тул өнөөгийн зах зээлийн ханшаар тооцож төсөвт буцаан төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

Баянхонгор аймагт орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 4,498.8 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 36 төсөл, арга хэмжээ хэрэгжиж дууссан ба их засварын зардлаас 2,355.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 1,413.2 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 15 төсөл арга хэмжээ, замын сангийн зардлаар 1,868.2 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 1,468.9 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 19 төсөл арга хэмжээ бүрэн хэрэгжиж, 188.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 110.0 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй, 2 төсөл, арга хэмжээ дуусаагүй байна.



Аудитын илрүүлэлт:

- Баян-Овоо сумын дотуур байрны их засварыг 249.9 сая төгрөгөөр “Есөн од констракшн” ХХК, Эрдэнэцогт сумын Ямаат багийн төвийн барилгыг 155.0 сая төгрөгөөр “Баянхонгор эко дулаан” ХХК тус тус хийж гүйцэтгэж улсын комисс хүлээн авсан байхад хөрөнгөд бүртгээгүй байна.
- Аюулгүйн тойргоос Нэгдсэн эмнэлгийн баруун хойд уулзвар хүртэл 900 метрт хатуу хучилттай авто замыг шинэчлэх ажил хийгдэж улсын комисс хүлээн авсан байхад данс бүртгэлд бүртгээгүй байна.



Хөрөнгийн эзэмшигчийг тогтоож, данс бүртгэлд тусгах албан шаардлагыг аймгийн Орон нутгийн өмчийн газарт хүргүүлэв.

БҮЛЭГ В. УЛС, ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР ХИЙЖ БҮЙ ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭ БОДИТ ҮР ДҮНГЭЭ ӨГЧ БАЙНА.

В.1. Баянхонгор аймагт УТХО-аар 2023 онд хэрэгжиж байнгын ашиглалтад орсон 14 төсөл, арга хэмжээг бүрэн хүчин чадлаар ашиглаж байна.

Баянхонгор аймагт улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр 2023 онд ашиглалтад орсон барилгыг салбараар авч үзвэл дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 3. Ашиглалтад орсон барилга, байгууламж /салбараар/

№	Үзүүлэлт	Улсын төсөв		Орон нутгийн төсөв	
		Тоо	Санхүүжсэн дүн	Тоо	Санхүүжсэн дүн
1	Боловсролын салбар	4	14,043.1	7	858.7
2	Эрүүл мэндийн салбар	1	1,463.7	3	307.3
3	Соёлын салбар	1	1,926.0	0	0
4	Орон нутгийн салбар /ЗДТГ/	1	1,560.7	0	0
5	Бусад салбар	1	11,944.4	5	247.2
	ДҮН	8	30,937.9	15	1,413.2

Эх сурвалж: Гүйцэтгэлийн баримт бичгээс

Аудитын илрүүлэлт:

➤ Эрдэнэмандал сургуулийн 100 ортой дотуур байранд тус сургуулийг 130 хүүхэд, политехникийн коллежийн 70 оюутан нийт 200 орчим хүүхэд амьдарч байгаа нь хүүхдүүдийг тав тухгүй, хэт шахуу орчинд амьдрах эрсдэлийг бий болгож байна.



Дээрх зөрчлийг таслан зогсоож, дотуур байрыг нормын дагуу ашиглаж хүүхдүүдийн тав тухтай орчинд амьдарч, хичээл сургуульдаа суралцах боломжоор хангах, Политехникийн коллежийн оюутныг байрлуулах байрыг өөр оновчтой байдлаар шийдвэрлэх арга хэмжээ авч ажиллах албан шаардлагыг аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газарт хүргүүлэв.

УТХО-аар хийгдэж ашиглалтад орсон зарим барилгад ашиглалтын явцад дараах зөрчил, дутагдал илэрч байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Баацагаан сумын ЗДТГ-ын барилгын ажлыг “Бианконэро” ХХК 1,560.7 сая төгрөгөөр гүйцэтгэсэн бөгөөд 2 дугаар давхрын 4 өрөө, 1 дүгээр давхрын 5 өрөөний паар өвлийн улиралд муу халдаг, паарнаас ус алддаг, гаднах шилэн хаалганы дан шилтэй, резингүй, цонхны дуулаалга хийгдээгүй, цонхоор шороо их ордог, 1 давхрын 3 өрөө цахилгаангүй.
- Хүрээмарал сумын ЭМТ-ийн барилгын ажлыг “Зураан даваа” ХХК 1,463.7 сая төгрөгөөр гүйцэтгэсэн бөгөөд цэвэр, бохир ус, ариун цэврийн өрөө ашиглалтад ороогүй, цонхны битүүмж муу, далий муруй суугдсанаас өрөөнүүдийн цонхоор шороо ордог, гадна талбайн тохижилт, явган хүний зам, машины зогсоол хийгдээгүй, хэвтэн эмчлүүлэгсдэд гаднын дуу чимээ их сонсогдож байгаа учир тав тух муутай.
- Баян-Овоо сумын 150 ортой Цэцэрлэгийн барилгын ажлыг “Зүүн шанд” ХХК 2,042.0 сая төгрөгөөр гүйцэтгэсэн бөгөөд шилэн хаалга бүрэлдээ салсан, 1,2 дугаар давхрын хана өнгөн хэсэгтээ хагарсан, 3 цонх хагарсан, дээврийн цас хайлснаас багш хөгжлийн төвийн өрөөний таазаар ус нэвтэрсэн.
- Баянхонгор сумын Эрдэнэмандал сургуулийн 100 ортой дотуур байрны барилгын ажлыг “Жамъянпайтан” ХХК 1,317.0 сая төгрөгөөр гүйцэтгэсэн бөгөөд барилгын 5 том цонх, 31 жижиг цонх, аваарын шилэн хаалга хагархай, хана цуурсан, агааржуулалтын хоолой ажилладаггүй.
- Усан бассейн спорт цогцолборын барилгын ажлыг “РМВ” ХХК 11,944.4 сая төгрөгөөр гүйцэтгэсэн бөгөөд цонх болон шилэн пассат дулаан алддаг, дээврийн усны хаялгыг даган граж болон подволруу ус алддаг, дулааны шугам сүлжээг өргөтгөх шаардлагатай.
- Богд сумын ЭМТ-ийн ариун цэврийн байгууламжийн ажлыг “Түйн долгио” ХХК гүйцэтгэсэн бөгөөд ашиглалтад орсон ариун цэврийн байгууламж нь өвлийн улиралд гаднах цэвэр болон бохир усны шугам нь хөлдсөний улмаас ашиглахгүй болсон байна.



Хангалтгүй, чанаргүй хийгдсэн ажлуудыг гүйцэтгэгч компаниар засварлуулж, зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг аймгийн ГХБХБГ-т, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэж ашиглалтад орсон ариун цэврийн байгууламжийг цаашид тасралтгүй ашиглах нөхцөл боломжийг бүрдүүлж ажиллагааг хэвийн болгох албан шаардлагыг аймгийн ЗДТГ-ын ХБТХО-ын хэлтэст хүргүүлэв.

Аудитын үр өгөөж

Галуут сумын эрүүл мэндийн төвийн хуучин халдвартын эмнэлгийн барилгад их засвар хийснээр өмнөх оны “Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт”-ын аудитаар аймгийн ЭМГ-т өгсөн зөвлөмжийн дагуу ашиглалтагүй байсан шүдний эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийг байрлуулан 2024 оны 1 дүгээр улирлаас эхлэн шүдний тусламж үйлчилгээг сумын ард, иргэдэд үзүүлж байна.

3.2. В.2. Улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжсэн төсөл, арга хэмжээ нь иргэдийн хэрэгцээ шаардлагыг хангасан, зарим төсөл, арга хэмжээ нь тодорхой үр дүнд хүрсэн байна.

Баянхонгор аймагт 2023 онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 6 барилга ашиглалтад орж, орон нутгийн төсвөөр 7 барилгад их засварын ажил хийгдсэн байна.

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ



- ❖ Усан бассейн спорт цогцолборын барилга
- ❖ Шинэ суурьшлын бүсийн 640 хүүхдийн сургууль, 90 хүүхдийн цэцэрлэгийн цогцолбор
- ❖ Баянхонгор сумын Эрдэнэмандал сургуулийн 100 ортой дотуур байр
- ❖ Хүрээмарал сумын 240 суудалтай Соёлын төвийн барилга
- ❖ Баацагаан сумын ЗДТГ-ын барилга
- ❖ Баян-Овоо сумын 150 ортой цэцэрлэгийн барилга

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

- ❖ Богд сумын Ерөнхий боловсролын сургууль
- ❖ Баянхонгор сумын 4 дүгээр цэцэрлэг
- ❖ Баянхонгор сумын 5 дугаар цэцэрлэг
- ❖ Эрдэнэцогт сумын Ямаат багийн төв
- ❖ Баянхонгор сумын Дөвөнтийн заал
- ❖ Галуут сумын Эрүүл мэндийн төвийн хуучин халдвартын эмнэлэг
- ❖ Жаргалант сумын сургуулийн дотуур байр



Баянхонгор аймагт 2023 онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар боловсролын салбарт 100 ортой 1 дотуур байр, 1,080 суудалтай 2 сургууль, 150 ортой 1 цэцэрлэг ашиглалтад орсноор хүүхдийн хамрагдалт 35.9 хувиар өссөн бол орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр боловсролын салбарын 7 барилгад 1,093.7 сая төгрөгийн их засвар хийгдснээр 1,441 хүүхдийн ая тухтай орчинд амьдарч сурч боловсрох нөхцөл бүрдсэн байна.



Их засвар хийгдэж ашиглалтад орсон барилга байгууламжаас Заг сумын ЭМТ-ийн халдвартын эмнэлэг, Бууцагаан сумын хуучин сургуулийг ашиглаж эхлээгүй бөгөөд цаашид хөрөнгийг ашиглаж үр дүн гаргах зөвлөмжийг аймгийн ОНӨГ-т хүргүүлэв.

Аудитаар нийт 8.219.1 сая төгрөгийн зөрчил илрүүлж 49.7 сая төгрөгийн 3 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 8,069.4 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 13 албан шаардлага өгч, зөрчлийг давтан гаргуулахгүй байх 100.0 сая төгрөгийн 7 зөвлөмжийг холбогдох байгууллага албан тушаалтнуудад хүргүүлэв.

ҮАГ-ын Гүйцэтгэл, Нийцлийн аудитын газарт хүргүүлэх санал

1. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг дунд хугацаанд жигд хуваарилах бодлого барьж ажиллах зөвлөмжийг холбогдох эрх бүхий байгууллага албан тушаалтанд хүргүүлэх.
2. Хөдөө аж ахуйн Кластер төслийн газар тариалан, малын тэжээлийн дэд төсөл /Баянхонгор/ болон Сумын төвийн шинэчлэл /Баянхонгор, Баацагаан сум/, Гэр хорооллын цэвэр, бохир усны шугам сүлжээ /Баянхонгор, Баянхонгор сум/ арга хэмжээнүүдэд хөндлөнгийн шинжээч ажиллуулах шаардлагатай.

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

1. Баянхонгор аймагт улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 онд 131,153.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 45,192.7 сая төгрөгийн 22 төсөл арга хэмжээг эрх шилжүүлснээс 30,801.5 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 8 барилга ашиглалтад орж, хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний нийт дундаж гүйцэтгэл 81.4 хувьтай байна.
2. Төсвийн тухай хуулийг зөрчин ТЭЗҮ хийгээгүй, магадлалаар баталгаажуулаагүй төсөл, арга хэмжээг баталснаас төсвийн ачаалал нэмэгдэх, хэрэгжүүлэх үе шат хүндрэл учрах эрсдэл үүсэж байна.
3. Баянхонгор аймгийн Засаг даргад эрх шилжсэн 22 төсөл, арга хэмжээнээс 3 нь гүйцэтгэгч ажлаа дутуу хийснээс шалтгаалан 3,956.5 сая төгрөгийн санхүүжих боломжийг алдсан байна.
4. Төсөл арга, хэмжээнд хууль тогтоомжийн дагуу захиалагчийн хяналтыг хэрэгжүүлж байгаа хэдий ч гүйцэтгэгчийн гаргасан зөрчил дутагдалд хариуцлага тооцохгүй байгаагаас ажлыг чанаргүй хийх байдал давтагдан гарч байна.
5. Улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн төсөл, арга хэмжээг нягтлан бодох бүртгэлд бүрэн тусгаагүй, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар засварласан 2 барилга ашиглалтгүй байна.
6. Баянхонгор аймагт хэрэгжиж ашиглалтад орсон хөрөнгө оруулалтын ажлын үр дүнд ая тухтай, таатай орчинд 1,906 хүүхэд сурч, 130 хүүхэд амьдарч, 3,868 хүн эрүүл мэндийн болон соёлын үйлчилгээг авч, хүүхдүүд болон иргэд усан бассейн спорт цогцолборт 10 төрлийн секц дугуйланд хамрагдах боломж бүрдсэн байна.

АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖ**НЭГ. БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА Д.МӨНХСАЙХАН ТАНАА:**

1. Цаашид хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зураг төсөв магадлалаар баталгаажуулаагүй байхад худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулж гэрээ байгуулдаг байдлыг таслан зогсоох
2. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар тайлант онд төлөвлөсөн ажлыг гүйцэтгэгчээр бүрэн гүйцэтгүүлж, санхүүжүүлэхээр баталсан эх үүсвэрийг бүрэн ашиглахад анхаарч хяналтыг сайжруулах.

ХОЁР. БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ЗДТГ-ЫН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО ТӨЛӨВЛӨЛТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГА Т.ХИШИГБААТАР ТАНАА:

1. Хөрөнгө оруулалтаар хийгдэж буй ажилд тавих хяналтыг сайжруулан ашиглалтад орсон барилгад баталгаат хугацаанд багтаан дахин хяналтыг хийж байх.
2. Ингэний сүүний үйлдвэрийн барилгын хөрөнгө оруулалтын нэмэгдсэн өртгийг мэргэжлийн байгууллагаар хянан баталгаажуулж, хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлүүлэх.

ГУРАВ. БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ГАЗРЫН ДАРГА Ц.ИДЭРМӨНХ ТАНАА:

1. Цаашид Хөрөнгө оруулалтын үр дүнд бий болсон хөрөнгийн бүртгэлийн асуудлыг холбогдох газарт тавьж цаг тухай бүрд нь шийдвэрлүүлж байх.
2. Их засвар хийгдэж ашиглалтад орсон Заг сумын ЭМТ-ийн халдвартын эмнэлэг, Бууцагаан сумын хуучин сургуулийг ашиглаж эхлээгүй бөгөөд цаашид хөрөнгийг ашиглаж үр дүн гаргахад арга зүйгээр хангаж ажиллах

ГУРАВ. БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА БАРИЛГА ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА Д.АЛТАНГЭРЭЛ ТАНАА:

1. Хяналтаар өгсөн даалгавар, зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй гүйцэтгэгч нарт Зөрчлийн тухай хуулиар тухай бүрд хариуцлага тооцож ажиллах.